

PYTANIA JAWNE

skrótowo

„Makbet”

W. Szekspir

Sabat czarownic, Hans Baldung
(1508), https://pl.wikipedia.org/wiki/Wied%C5%BAm#media/Plik:Baldung_Hexen_1508_kol.JPG, domena
publiczna [dostęp 29.10.2023]

Rola postaci fantastycznych i zjawisk nadprzyrodzonych w utworze literackim. Omów zagadnienie na podstawie „Makbeta” Williama Szekspira. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

INSPIRUJĄCY CYTAT

„Co się w duszy komu gra, / co kto w swoich widzi snach: / czy to grzech, / czy to śmiech, / czy to kapcan, czy to pan, / na Wesele przyjdzie w tan”.

S. Wyspiański

KONTEKST KULTUROWY

**Obraz
„Sabat czarownic”
Hans Baldu**

SŁONIK

Obraz przedstawia cztery nagie czarownice. Wyzwolone, bezwstydne i bezwzględne- tak jawią się na obrazie. Jedna z nich leci na koźle, zaś trzy odprawiają czary na dole. Zleciały się, by wziąć udział w sabacie, mającym odbyć się w lesie. Autor zadbał o mroczny klimat i symboliczne rekwizyty (np. kot, kości, noc, widły szatańskie, talerz z martwym kurczakiem - złożonym w ofierze). Obraz budzi strach i przerażenie, sprawia, że czarownice kojarzą się nam negatywnie, z siłami zła. Twarz jednej z nich jest odrażająca, przypomina osobę opętaną. Dostrzec można, że czarownice spotkały się, by odprawiać czary (kociołki, dym) i wpłynąć na losy człowieka oraz świata.

Plan wypowiedzi ustnej

1. Wstęp

W życiu człowieka zdarzają się sytuacje, których nie rozumie i nie potrafi wyjaśnić. Pojawia się wtedy teoria postaci i zjawisk nadprzyrodzonych, które nie tylko mogą wpływać na jego los, ale często stanowią odzwierciedlenie marzeń, żądz i ambicji. Owa „magia” pojawia się w życiu wielu bohaterów literackich.

2. „Makbet” W. Szekspir

- Przerażający wygląd spotkanych na wrzosowisku czarownic.
- Wpływ czarownic na ambicje bohatera oraz jego postępowanie przed i po zabiciu Dunkana.
- Czarownice budzą ambicje Makbeta, dodają mu pewności.
- Duch Banko - wyrzuty sumienia bohatera.

3. Kontekst:

- „Król Edyp” Sofokles- o losie Edypa decydują bogowie, los. Nie może uciec od swojego przeznaczenia.
- „Dziady” cz. II A. Mickiewicz - pojawiające się duchy symbolizują różne typy grzechów.
- „Wesele” S. Wyspiański - zjawy przychodzą do konkretnych bohaterów i stanowią odzwierciedlenie ich duszy.

4. Kontekst kulturowy:

- Obraz „Sabat czarownic” Hans Baldu - budzący strach obraz czarownic, gromadzących się podczas sabatu. Swoimi czarami wpływają na losy świata.

5. Wnioski

Wprowadzenie do utworu postaci i zjawisk nadprzyrodzonych to nie tylko ubarwienie jego akcji. Wielokrotnie mają one metaforyczne znaczenie i służą ukazywaniu sytuacji społecznych, marzeń i wyrzutów sumienia bohaterów.